

W. A. Mozart v hledišti by (možná) hercům tleskal

Ohlédnutí za ostravskou premiérou známé hry **Petera Shaffera**

Ostrava – Premiéra hry Petera Shaffera Amadeus v podání činohry Národního divadla moravskoslezského přišla v čase vrcholících snah Ostravy ukázat svůj kulturní potenciál ve snaze získat titul Evropské hlavní město kultury 2015. A inscenace ukazuje potenciál největší ostravské činohry, ale i potenciál divadla jako takového v podobě, která si říká o superlativy.

Na jevišti se odehrává totální divadlo. Každý stavební prvek inscenace, kostýmy (Blanka Tesařová), výběr hudby a aranžmá (Zdeněk Král), i hudební nastudování (Vladimír Liberda) včetně živého orchestrálního a pěveckého provedení, choreografie (Igor Vejsada), výprava (David Bazika), světla (Radko Orenič), to vše nabízí divákům vyčerpávající souhrn všeho, čím disponuje dnešní tvůrčí a technický potenciál jeviště. O vynikajících individuálních výkonech herců ještě bude řeč.

Autor hry dal postavě Mozarta do úst definici Mozartovy hudby: má přesně tolik not, kolik má mít, ani o jednu více či méně, než je třeba k dokonalosti. S mírnou nadsázkou lze říci, že inscenace má v každém ohledu přesně to, co má mít, aby naplnila poslední divadla: zaujme, pobaví, okouzlí, nabídně důvod k zamýšlení, povznes, ukáže lidské možnosti jako tvůrčího ducha i interpreta. Mozart v hledišti by (možná) tleskal.

Scénografické řešení je sice poněkud technicistní, ale odpovídá zvolenému režijnímu a dramaturgickému záměru, a svým způsobem rámuje obraz tvůrčí trýzně, vnitřní samoty až opuštěnosti všech, kteří v rovině umělecké tvorby předběhnou svůj současný svět.

Obě hlavní postavy, Mozart

IGOR OROZOVIČ (Amadeus) a Jan Fišar (Salieri) ve hře Amadeus na ostravském jevišti. Foto: Radovan Šťastný

v podání Igora Orozoviče a Salieri ztělesněný Janem Fišarem, se na poli hudby utkávají o božskou přízeň. Kam to vede, když je jeden člověk talentem, oním „darem od Boha“, obdařen v míře větší než vrchovaté, a druhý mu to závidí, o tom je ostravský Amadeus. Ale také je všechno o tom, co jsou vlastně lidské, a dále pak umělecké či tvůrčí kvality samy o sobě, a jak jsou vzájemně podmíněny.

Igor Orozovič je oním „vulgárním živočichem“, který jednotlivé noty klade na notový papír se samozřejmostí, se kterou vykonává i tělesné potřeby, a mezi produkty ducha a těla nečiní rozdíl. Herec sám si roli doslova užívá, hraje si na Mozarta, očividně se postavou baví a svoji vnitřní radost se mu daří promítnout do obrazu radostné a samozřejmě Mozartovy hudební tvorby.

Jan Fišar tentokrát v po-

stavě Antonia Salieriho odvádí svůj životní výkon. V jeho podání je Salieriho zášť vůči Mozartovi proměněna v zášť vůči Bohu, a je to na uzdě držená bestie závidivosti a pokrytectví, která v přesné chvíli vybuchuje gejzirem zlé a zničitelské energie. Je to výkon hodný Ceny Thálie i Ceny Alfréda Radoka.

Bylo by namísto vyjmenovat také všechny ostatní účinkující, kteří svým postavám nic nezůstávají dlužni, zejména však Andrea Mohylová jako Konstancie Weberová a Vladimír Čapka v roli hraběte Stracka, a také Petr Houska jako císař Josef II. Obohacují své postavy výrazným osobním pojetím, záručícím jejich komický i tragikomický potenciál. Ostravský Amadeus patří k těm inscenacím, na které se chodí několikrát opakovaně. Tak nějak má vypadat dnešní vrcholné profesionální evropské divadlo.

(lsv)